

ARHIV BOSANSKE KRAJINE
BANJA LUKA

Arhiv Bos. Krajine B. Luka
ABK-200-176-VI/144

MILJKOVIĆ SPASOJE:

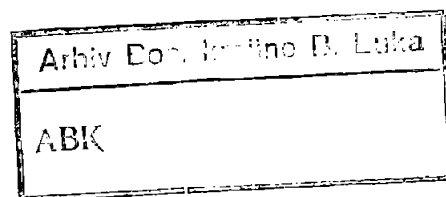
"SELO JAGARE U VRIJEME USTANKA 1941.GODINE"

L e g e n d a :

- Sjećanja autora na neke događaje i ličnosti iz sela Jagare kod Novoselije u 1941.godini, ličnostima koje su ostale u partizanima poslije puča, kao i o četnicima Laze Tešanovića;
- Sjećanja autorizirana, a obuhvataju tri stranice mašinskom kucanog teksta;
- Sjećanja notirana u Arhivu 14.aprila 1976.godine;
- Sjećanja otkucana u pet primjeraka (original sa dvije kopije u ABK, a po jedan primjerak kod autora i u Muzeju Bos.Krajine).-

ARHIV BOSANSKE KRAJINE
BANJA LUKA

Memoarska gradja.-

MILJKOVIĆ SPASOJE:

"SELO JAGARE U VRIJEME USTANKA 1941.GODINE"

Negdje sredinom septembra 1941.godine popisao je MLADEN KRČMAR grupu od jedno desetak mladića, koji su dobili zadatak da na smjenu vrše stražarsku službu. Osim mene u toj su grupi bili KRČMAR NIKO, TEVANIĆ LAZO, PARTALO VASO i još neki. Među onima koji su dobili zadatak da vrše stražarsku službu bilo je i starijih ljudi: AĆIMOVIĆ MILE i RISTO, KRČMAR MILE, MILETIĆ DJURO i još par ljudi. Držali smo stražu na mjestu zvanom Kozarevac kod kuće DUŠANA AJDERA. To je bilo mjesto straže prema Poniru. Znam da su još bila neka stražarska mjesta. Jedno stražarsko mjesto bilo je kod Beg-bunara više Novoselije, a drugo kod skijaške kuće planinarskog društva iz Banje Luke na Velikoj Strani blizu Ponira. Ko je vršio stražu na ova dva mjesta nije mi poznato, a naše je stražarsko mjesto bilo samo na Kozarevcu.

Negdje u februaru 1942.godine ja sam se teško razbolio. Imao sam veliku temperaturu i pretpostavljali su da neću ostati živ. Poslije preležane bolesti ostao sam invalid u rukama i nogama jer, vidite, šake su mi ostale svinute.

Više nisam išao na stražu. Ostao sam u kući u Jagarama, u zaseoku Kula iznad Karanovca, gdje je dana groblje sela Jagare.

Iz Jagara su 1941.godine otišli u partizane, u Banjalučki odred: VRANJEŠ STOJKO (poginuo pred oslobođenje), VRANJEŠ GOJKO (poginuo 1942.godine), PARTALO DUŠKO (poginuo 1941.godine kao kurir), PARTALO ILIJA (sin Sime Partala, poginuo na Kozari 1942.godine), VELE MILETIĆ (oficir JNA u penziji, sada u Beogradu), MILETIĆ DUŠAN (poginuo na Kozari 1942.), MILETIĆ BRANKO (umro kao partizan od tifusa 1943.godine),

PARTALO TOMA (umrodo tifusa u partizanima 1943.godine), MILETIĆ MIRKO (zarobljen 1942.godine i odveden u logor, gdje je likvidiran).Niko se od njih za vrijeme puča 1942.godine nije opredijelio na četničku stranu.Poslije puča prešli su na Kozaru.Poslije četničkog puča partizana na tom području nije bilo sve do 1943.godine.

Poslije puča u aprilu 1942.godine na tom su se području nalazili četnici LAZE TEŠANOVIĆA.Njegova komanda bila je u KARANOVCU u kući Stojke Stanarevića.Stojko je bio komandant četničke pozadine.Stojko je bio zemljoradnik,ali veoma bogati seljak jer je imao mnogo zemlje,nekoliko mlinova na Vrbasu,dosta stoke,snažne konje itd.

Iz sela Jagara prišli su četnicima STEVAN VRANJEŠ, RAJKO VRANJEŠ (formalno je prišao četnicima,ali je i dalje usko saradjivao sa partizanima),NIKOLA VUKOVIĆ,STEVO POPOVIĆ,STEVO TOMIĆ,MILANOVIĆ MILAN-KITAN,MIĆO KAJKUT i još neki.Predstavnik četnika,odnosno kao neka vrsta njihovog odbornika bio je DUŠAN ŠKORIĆ.

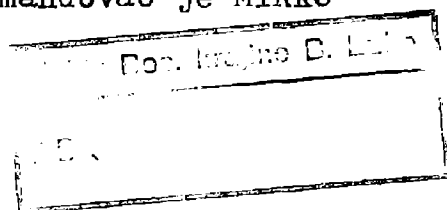
SIMO PARTALO ilegalno je saradjivao sa partizanima za cijelo to vrijeme dok su se u Jagarama nalazili četnici,odnosno dok je selo bilo pod njihovom kontrolom.

Na područje sela Jagara dolazili su četnici TRIVUNČIĆA i JOVE MIŠIĆA i pljačkali seljake uzimajući im sve do čega su stigli.Mada je selo Jagare spadalo u interesnu sferu četničkog komandanta Laze Tešanovića,on u svim tim slučajevima nije intervenisao jer je smatrao Jagare partizanskim gnijezdom.

Pošto su seljaci iz sela LJUBAČEVA,JAVORANA,BALTI i MEHOVACA bili masovno četnički opredeljeni,nas su iz Jagara tretirali da smo komunisti.I selo REKAVICE bilo je četnički teren,teren četničkog komandanta Jove Mišića.

Ne bih se mogao sjetiti četničkih komandanata i komandira,osim njih nekoliko.OBRADOVIĆ SIMEUN,seljak iz Ljubacheva,bio je komandant bataljona četnika u odredu Laze Tešanovića.Na području Jagara nije terorisao narod kao drugi,ali ne znam kako se ponašao na drugim područjima.

Jednim drugim bataljonom komandovao je MIRKO

DŽOMBA, seljak iz Čelinca. Za njega sam čuo da je poginuo u Sloveniji 1945. godine. Neki niži komandant bio je GOLIC NAUM, seljak iz ŠAINOVIĆA-JAVORANA. Međutim, ni on nije vršio teror na području Jagara.

Negdje 1943. godine osnovana je posebna četnička četa u selu Jagare sa zadatkom da brani selo od četnika Trivunčića i Mutića. Komandir ove jagarske četničke čete bio je KAJKUT MIĆO, koji je poginuo u Bijelim Potocima 1945. godine. Bijeli Potoci su zaselak prema Javoranima.

Milanović Milan-Kitan poginuo je pod Ljubučevom u Švrakavi, mislim 1945. godine.

Jagarska četa bila je pod komandom Laze Tešanovića. Imala je oko 20-25 četnika. Bili su pod komandom četničke pozadine, ali su bili u selu kod svojih kuća. Ova četa je obrazovana samo radi zaštite sela od pljačke. Iz sela nisu nigdje dalje išli.

Poslije završetka rata, odnosno u vrijeme oslobodjenja svi su se oni predali partizanima. Od onih iz Jagara niko nije išao u zatvor jer nisu činili nikakva zlodjela, niti su se borili protiv partizana.

14. april 1976. godine

Banja Luka

Miljković Spasoje
(Miljković Spasoje)

Gavrila Principa 57.-

Banja Luka.-

